

Ольга Глапшун

Феміністки

Драма

(Усі збіги з конкретними особами чи країнами випадкові)

Дійові особи:

ІННА, українка, середнього віку, часто усміхнена, навіть, якщо говорить про сумне, в її голосі завжди відчувається зміна настрою, емоцій.

ЕММА, громадянка однієї з європейських країн, невизначеного віку, завжди серйозна, щоб не сказати невдоволена, говорить, зазвичай, безбарвним, байдужим голосом.

Події відбуваються в одній із західноєвропейських країн. Жінки неспішно прогулюються невеликим парком, з поодинокими деревами, лавочками, пофарбованими кольорами веселки. Десь на задньому плані — дитячий майданчик. В руках у **Емми** невелика сумочка, у **Інни** — набагато більша.

ІННА. *(Усміхаючись, із вдоволеними нотками в голосі.)* Смакотенна кава в цьому кафе...

ЕММА. *(Байдужим тоном.)* Нормальна. Я роблю вдома кращу...

ІННА. *(З легким здивуванням.)* Хіба вдома може вийти така розкішна піна?.. До того ж, домашню п'єш, як мінімум, щоранку, звикаєш... А коли заходиш в якесь кафе, навіть, якщо сама, відчуваєш певне спілкування... Кожне кафе, як і багато інших місць, має свою мову...

ЕММА. *(З насмішкою.)* Яку мову може мати якесь кафе?..

ІННА. Ну... *(Весело.)* А я навіть хотіла пожартувати з барменом, спитавши: “А кава буде пізніше?”

ЕММА. Не зрозуміла...

ІННА. *(Усміхаючись.)* Ну, як?.. Просто піни так багато, що здавалося, під нею нема кави... *(Сміється.)* Значить, її мали принести пізніше... *(З легким розчаруванням через нерозуміння Емми.)* Ну, ми ж каву замовляли...

ЕММА. Не думаю, що він зрозумів би теж.

ІННА. Може й так. Найчастіше мене не розуміють тут, — особливо, це траплялося в перші роки, — коли я намагаюся жартувати. *(Емоційно.)* Потрапляла іноді в такі непорозуміння, що потім ледве вибиралася з них. Дивувалася, як можна було мої слова так сприйняти? Наче, ясно висловилася... Навіть, давала собі слово ніколи не жартувати чужою мовою... Це небезпечно!.. *(Сміється.)* Але не перестаю це робити...

ЕММА. *(Серйозним голосом.)* І що за потреба така в цьому?

ІННА. *(З легким здивуванням.)* Ну, не знаю... Українці ніколи не перестають жартувати... Навіть зараз... І мій батько завжди жартував... може, тому... Навіть, в свої останні дні, коли знав, що невиліковно хворий... *(Сумно зітхаючи.)* Сміхотерапія...

ЕММА. У нас медицина хороша...

ІННА. *(Замислено.)* Так... але...

ЕММА. Давай присядемо трохи. Ближче до дерев... подалі від дитячого галасу...

ІННА. *(Усміхнено.)* А я іноді сідаю біля дитячого майданчика і так насміюся, спостерігаючи за дітьми, що довго ще потім усміхаюся, пригадуючи, які вони кумедні...

ЕММА. І мами не дивляться на тебе як на якусь несповна розуму?

ІННА. Ну, я ж в душі сміюся, непомітно... Милуюся дітками, люблю їх...

ЕММА. Всі люблять маленьких. А потім, коли виростають...

ІННА. Давай ось на цю лавку. *(Емоційно.)* Яка краса! Сідаємо як на веселку!..

ЕММА. *(З насмішкою.)* Жінко, це всього лише лавка в парку...

ІННА. *(Переконливо.)* Не “лише”!.. Це людська... *(Замислюється.)* ...адекватність, бажання бачити світ барвистим, а не нудним, сірим... Особливо там, де люди приходять відпочити, забути... *(З гіркою іронією в голосі.)* На росії зараз за малюнок з веселкою, або, наприклад, за сережки, чи якусь іншу річ у вигляді веселки, можна у в’язницю втрапити...

ЕММА. *(З недовірою.)* Чому це?

ІННА. Ти геть новини не дивишся?

ЕММА. Новини — це політика і брехня... Я краще телесеріал подивлюся — це життя...

ІННА. *(З відвертим здивуванням.)* Телесеріал — це життя?.. *(Міняючи тон.)* Ну, добре... Веселку і, взагалі, її кольори там тепер забороняють, кажуть, це пропаганда ЛГБТ... Про кольори українського прапора я взагалі мовчу! Одну кореспондентку звинуватили в тому, що вона “іноземний агент”, бо виставила свою світліну, на якій одягнена в жовту куртку на фоні синього неба!..

ЕММА. А що робити, коли райдуга з’явиться на небі після дощу?..

ІННА. А буде як в фільмі: “Не дивіться ввєрх”...

ЕММА. Добре. Я тебе витягла з дому, щоб відірвати від новин, і щоб ти забула трохи про війну...

ІННА. *(Сумно.)* Як можна забути?.. *(Раптом зі жвавістю.)* О! А ти помітила, як нам один чоловік давав пройти, коли ми сходами спускалися? Він наче втиснувся в стіну... А коли я на мить глянула, ледь помітно вклонився... *(Демонструє легкий уклін голови.)* Яка елегантність! Ммм... Я навіть пошкодувала, що не можу ненароком впустити біля нього свою рукавичку, як це робили дами в минулих століттях, або хустинку з вишитими ініціалами... і зав'язати знайомство... *(Сміється.)* Ну, не кидати ж йому під ноги паперову серветку... Ото б справила враження!.. *(Продовжує сміятися.)*

ЕММА. *(Серйозним голосом.)* Кажеш, елегантність? Це чистий мачизм...

ІННА. *(З великим здивуванням.)* Шооо? Де? Тобто, в чому?.. Якщо всі мачисти ось такі, то я б собі одного такого хотіла... *(Сміється.)* приручити...

ЕММА. Він принизив тебе як особистість... Підкреслив, що ти не можеш спокійно пройти сама, без його допомоги... Що ти слабша за нього... якась неповноцінна...

ІННА. *(Іронічно.)* Тобто, якби він дав мені ліктем під ребра у проході, де важко розминутися, то я ще мала б і подякувати йому, що він так оригінально підкреслив нашу рівність...

ЕММА. Ні, це б називалося тоді брутальне поводження, і він мав би понести покарання... Чому чоловіки вважають, що це їх привілей дати жінці пройти першою?

ІННА. *(Сміється.)* Щоб воду нагріла...

ЕММА. Не розумію...

ІННА. Є такий жарт-порада чоловікам на морському курорті: “У воду треба заходити поступово: спочатку діти, потім жінка, потім ви самі”... *(Сміється.)*

ЕММА. *(Серйозним тоном.)* До чого тут це?.. Я хочу сказати, що робити комусь послугу потрібно залежно від того, як складаються обставини, а не до якої статі ти належиш. Ти б теж так зробила, якби була потреба дати пройти чоловікові. Це персональні якості. А він підкреслив, що зробив це як сильніший по відношенню до слабшого...

ІННА. Та які там обставини могли бути? На сходах... Могли б і так розійтися, — ніякий нещасний випадок нікому не загрожував... Але чоловік дав нам можливість вільно пройти, виявив до нас свою повагу... *(Емоційно.)* Ну, от не розумію... Що в цьому поганого?..

ЕММА. *(З насмішкою.)* Тобі це так подобається? Так важливо, щоб тобі давали пройти, відкривали перед тобою двері?.. Може, тобі ще й подобається, щоб платили за твою каву чи вечерю?..

ІННА. Знаєш, деякі двері такі важкі, що я тричі подякую тому чоловікові, що при нагоді мені їх відкрис... За каву мені якось і незручно наполягати платити, бо це не такі вже й витрати... Можна виглядати навіть смішно, коли п'єш каву з чоловіком і впираєшся рогом, щоб платити за неї... А коли вечеряю з кимсь, то завжди маю з собою гроші і пропоную платити за себе... Тим більше тут, в чужій країні, хоч і не дуже аж такій відмінній від моєї, але... Та й не так часто це буває зі мною... *(Усміхаючись.)* Я вже давно відмовляюся від різних пропозицій чоловіків...

ЕММА. *(Тонем слідчого.)* А раніше? Любила дорогі подарунки від чоловіків, квіти?.. А, може, й дозволяла робити з собою все, що їм заманеться?..

ІННА. *(З обуренням.)* Та Господи!.. Подарунки я в принципі не люблю!.. Хоча залюбки приймала їх від свого колишнього... Але ж і я завжди робила йому якісь приємні сюрпризи!.. Це частина стосунків між закоханими... І не обов'язково дорогі... А квіти?.. *(З романтичними нотками в голосі.)* Найдорожчим для мене назавжди залишається той букетик звичайних ромашок, колись давно подарований мені одним скромним юнаком... О, перша закоханість!.. *(Зовсім іншим, сердитим голосом.)* А дозволяти робити з собою все, що комусь заманеться... В будь-яких стосунках... *(З погрозою в голосі.)* Хотіла б я бачити цю особу!.. *(З певною гордістю.)* А знаєш у давніх українців, взагалі матріархат панував! Ну... так стверджують деякі історики... Але є такі регіони, в яких, не так давно, традиційно дівчина вибирала собі чоловіка!.. А ось тобі історичний факт: коли Сулейман Пишний пізнав Роксолану, то він навіки забув дорогу в свій гарем!..

ЕММА. Не знаю про кого ти...

ІННА. *(З жартівливим докором.)* Ех, нічого ви про нас не знаєте... Ось я тобі зараз у Вікіпедії знайду... *(Виймає мобільний з сумки, починає швидко щось шукати в ньому.)* Про неї мають бути статті на всіх мовах... Хоча, не здивуюся, якщо в якійсь із них буде інформація, що вона росіянка... Не раз таке зустрічала... *(З обуренням.)* Навіть про українських козаків!.. Як можна в голові такий безлад мати?.. *(Знаходить потрібне в мобільному.)* Ось!.. *(Читає якусь мить очима. Показує Еммі.)* А ні... Все правильно, дивися: українка, стала дружиною Султана і навіть впливала на політичну ситуацію!.. *(Романтично.)* Він їй свої вірші присвячував!.. *(Захоплено.)* Ти тільки подумай: Туреччина XVI століття! В ті часи, коли місце жінкам було тільки в гаремі!.. *(Усміхаючись.)* Тому ти не дуже тут закидай мені про якусь покірність, чи недостатнє відчуття персональної самодостатності... Гени, дорогенька!..

ЕММА. Однаково, ти говориш, в першу чергу, як жінка, а не як особистість. А головне в людині — її особистість! І всі рішення повинні прийматися саме в залежності від цього! Вона не повинна постійно відчувати свою приналежність до певної статі...

ІННА. *(Емоційно.)* Та дідько! Я говорю, як особистість, яка є жінкою!.. Хоче вона цього чи ні! Це не щось штучне, це нормально!.. От скажи, ти ж не виступаєш проти, якщо хтось вирішує поміняти свою стать?..

ЕММА. Звичайно, ні. Це право кожного. Це теж справа його свободи вибору як особистості...

ІННА. *(Переможним тоном.)* Ну, от ти сама собі й заперечуєш!.. Бо чого люди таке роблять? Саме через те, що вони ідентифікують свою приналежність до певної статі! Якби вони відчували себе тільки як якусь особистість, без певних статевих ознак, відчуттів, то навіщо мали б таке робити? Живи собі в будь-якому тілі і не заморочуйся... Різниця є... Але це, звичайно, не те, про що ми маємо постійно думати, чи якось хвилюватися з цього приводу, а, просто, в деяких випадках саме вона диктує поведінку як нашу, так і чоловіків...

ЕММА. *(З підступністю в голосі.)* І яка це різниця?

ІННА. *(Емоційно.)* Та її купа! Хіба я фізично така ж сильна як чоловік? Та ніфіга! І, взагалі, фізіологічно ми інші! *(Іронічно.)* Хай чоловік візьме і народить! Якщо він, звичайно, не герой Шварценеггера з фільму... як його... “Джуніор”...

ЕММА. Це не має жодного значення...

ІННА. *(З обуренням.)* Еее... Як це не має? По-твоєму, кожна жінка з місячними попре підкорювати Еверест?.. Та деякі в ці дні стінами лізуть від болю!.. Чи, може, вона має ризикувати майбутнім дітям, щоб доводити, яка вона сильна, якщо є якась загроза його втратити і треба берегтися?.. Ось тут і закінчується ота сама "рівність"! І чоловік — набагато сильніший і ні на секундочку не вагітний! — має підставити їй своє сильне плече!..

ЕММА. Найперше, такій жінці треба звернутися до медиків... Як, до речі, і будь-якому чоловікові, якщо в нього якісь проблеми зі здоров'ям... Бо ти ніби говориш як про якусь константу: жінка завжди слабка, а чоловік завжди сильніший...

ІННА. Хвороба — це випадковість, ніхто не застрахований... І знаєш, не тільки медики... іноді чиясь любов і турбота можуть сотворити диво і вилікувати...

ЕММА. Ти, просто, сентиментальна... навіть, патетична...

ІННА. А хіба це не може бути частиною моєї індивідуальності? Ти якось однобоко розглядаєш її... тільки як таку, щоб не відчувати відмінності з чоловіками... Повір, я підтримую феміністок в тому, щоб жінки мали можливість розвивати свої персональні якості, таланти, щоб на гендерній основі жінок не обмежували в посадах, титулах... Щоб їх, зрештою, поважали, — це фундаментально, і, повір, тоді не буде жодних проблем!.. Але при цьому враховувати і фізіологічні властивості, які абсолютно не мають нічого спільного з її внутрішньою силою волі, з наполегливістю... Думаю, не треба доводити, скільки досягнень здобуто жінками, які вони борці на всіх теренах, навіть, на війні!.. *(З твердістю в голосі.)* І звичайно, що всякі покидьки, які знущаються з жінок, мають бути покарані!.. Здається, я б і сама якось проти таких боролася... не терпіла...

ЕММА. І що б ти цікаво робила?

ІННА. Сама кажеш, що всі рівні... Значить, можна якось... Розповім тобі один старий анекдот, ще з радянських часів...

ЕММА. *(З насмішкою.)* О, ця жінка не може без жартів... Ану, чи зрозумію...

ІННА. *(З веселим ентузіазмом.)* Знаєш, напевне, що радянський союз об'єднував 15 республік. Всі вони були різних національностей, зі своїми традиціями, нормами поведінки, в тому числі, і в ставленні до жінок. Не дивлячись на це, часто створювалися подружні пари між різними національностями. Так от, одного разу вийшла українка заміж за таджика, який виявився, як тепер сказали б, мачистом. Там і тепер, кажуть, полігамія, хоч і не офіційна. От він їй і каже: коли з'явлюся додому і моя тубетейка (ну, така у них кругла шапочка) буде майже на потилиці, то це означає, що в мене гарний настрій, я приніс тобі подарунок, буду з тобою ніжним і люблячим, але коли моя тубетейка буде насунена на чоло, це означає, що я не в доброму гуморі і, краще, не попадайся мені під руку. Українка відповідає: добре, мій коханий. І ти запам'ятай: якщо я зустрічаю тебе, і мої руки переплетені на грудях, то для тебе вже приготовлено смачний борщ, вареники, я буду ніжною і люблячою дружиною, але коли побачиш, що я зустрічаю тебе руки в боки, то знай, що мені глибоко байдужа твоя тубетейка... *(Сміється.)*

ЕММА. *(Серйозним тоном.)* Не зрозуміла...

ІННА. *(З вдавано великим розчаруванням.)* Ооо... Ну, українки, зазвичай, коли сердиті, то ставлять руки в боки... кулачки на талію... Ось так... *(Демонструє. Продовжує більш серйозним тоном.)* На щастя, доля не зводила мене з різними жінконенависниками... Насправді, я не знаю, як реагувала б... *(Сміючись.)* Може, я ніколи не помічала їх, бо мою увагу завжди привертають більше такі, що втискаються в стіну, даючи пройти, чи протягують руку, щоб допомогти...

ЕММА. *(З сарказмом.)* Може, ще й цілують її...

ІННА. В деяких романтичних випадках... саме цілунок в руку, а не будь-де, — найбільше задоволення... *(Примирливим тоном.)* Ну, може ти в якійсь мірі і права, але, розумієш, мене з дитинства так вчили, вдома і в школі...

ЕММА. От тому мачизм і процвітає, що з дитинства вже починають вкладати в голову дітям, що жінка слабка, а чоловік сильний, і цей мачо починає відчувати свою зверхність...

ІННА. Ну, значить не так вкляли йому в голову, не дали правильно зрозуміти, як і в яких випадках він має проявляти свою силу...

ЕММА. Можна подумати, у вас всі чоловіки носять жінок на руках...

ІННА. *(Сумно.)* Якби ж то... *(Міняючи тон.)* Але ми знову говоримо про різні речі: суть особистості полягає не в якійсь абстрактній рівності, а в тому, скільки людського в людині, не важливо, жінка це, чи чоловік... Корінь поведінки в іншому: хороша, добре вихована людина ніколи не буде вдаватися до зверхності щодо іншої людини, — своєї чи протилежної статі... Не буде робити нічого поганого собі подібному, то і мачизм відпаде сам по собі...

ЕММА. Думаю, ми залишимося кожна при своєму... Краще змінити тему... Знаєш, на центральній площі, нарешті, реставрацію завершили, всюди нова плитка... Супер зручно прогулюватись... Підемо завтра?

ІННА. *(З неохочістю.)* Можна...

ЕММА. А що так мало ентузіазму?..

ІННА. Та ні... Цікаво подивитися... Просто, подумала одразу... *(Намагаючись усміхатися.)* Знаєш, відколи війна... Надивлюся цих відео, де наші міста і села перетворюються в руїни, і завжди коли йду мимо якогось будівництва, особливо, якщо воно довго тягнеться, думаю, божечки, це ж скільки часу потрібно, щоб у нас все відбудувати... А ще більше серце стискається, коли думаєш, скільки часу ще потрібно, щоб звільнити нашу землю...

ЕММА. Слава Богу, у нас нема війни... *(Видає короткий сміх.)* Якщо так думати, то це просто перетвориться в заздрощі...

ІННА. *(Ображено.)* Та що ти верзеш? Для мене бачити, як щось змінюється довкола, вдосконалюється, — це надихає, піднімає настрій завжди! Але ти не уявляєш, як це важко усвідомлювати, що нема такого дня, особливо, ночі, щоб на Україну не падали бомби, не летіли ракети... *(Емоційно.)* Зрозумій, це відбувається мимоволі!.. Ось чую, як безтурботно сміються діти, у одразу в голові: скільки в цю мить наляканих українських дітей, що ховаються у бомбосховищах! І півбиди, якщо ніхто не поранений, чи, навіть... О, Господи... *(Закриває на мить обличчя руками, потім підводить погляд вгору.)* От дивись, які мирні, білі смуги в небі від літаків... Люблю дивитися в небо, спостерігати як рухаються і міняються хмари... і за смугами такими теж... Хтось подорожує... Це прекрасно!.. Але останнім часом в мене одразу стає перед очима картина українського неба, — оті жахливі сліди від збивання ракет, шахедів, від чорного диму

безкінечних пожеж... Тільки на якусь мить можна забути про все це... *(Голосно зітхаючи.)* І нема цьому ради...

ЕММА. *(Повчальним тоном.)* Бо давно вже потрібно думати, як досягти миру... Домовлятися...

ІННА. *(Відчутно знервована.)* А ти хіба не чуєш, якого миру хоче росія? Звичайно, ти ж тільки серіали дивишся... То я тобі скажу: вони навіть хочуть більше території, ніж завоювали... Хочуть встановити у нас свій імперський режим і диктувати свої умови!.. Ти бачиш, яка тепер свобода в росії? Що роблять з опозицією? А який рівень життя у тих, що живе не в столиці чи в кількох великих містах? Враження, що у них щойно якась розруха пройшла! Для них єдиний вихід покращити своє становище — іти нас вбивати за гроші!.. А хто не хоче — заставляють!.. Їм, бачите, наш уряд не подобається!.. Та яке вам діло до нашого уряду, до нашого життя! Яке право?! Розбирайтеся зі своїм!..

ЕММА. Хіба ти сама задоволена своїм урядом? Пам'ятаю, ти не так за ним заступалася, коли приїхала сюди...

ІННА. Я тобі навіть більше скажу: я була ображена на свою країну, на той лад (точніше, безлад), який тоді існував... Молодою, у розквіті сил, тоді я втратила дуже багато в матеріальному плані... і не тільки... Як кажуть китайці: найгірше жити в період великих змін... Не впала духом... думала, що зможу почати все з нуля і досягти ще багато чого... А насправді, працювала на трьох роботах за копійки, заледве зводячи кінці... Всі мої продуктивні роки були витрачені на якесь виживання... Вже без надії, як вичавлений лимон, приїхала сюди... Не на заробітки, — на заробітках я була в своїй країні... Я приїхала сюди, просто, жити... Так, як завжди мріяла... Це був мій маленький протест, на який я ще нашкребла трохи сил...

ЕММА. Ну, і насолоджуйся! Ти зараз в безпеці!.. Багато твоїх земляків хотіли б опинитися зараз на твоєму місці!..

ІННА. Як ти не розумієш? Те, що я відчувала раніше, зараз не має жодного значення!.. Якщо ти давно колись погнівалася з кимось зі своїх рідних, кого не перестаєш любити, невже ти не будеш хвилюватися за нього, коли він опиниться в біді? Не будеш співчувати, не захочеш допомогти?..

ЕММА. Ну, ти ж допомагаєш...

ІННА. Скільки там моєї допомоги... Я ж не олігарх... До того ж, знаєш мої теперішні обставини... Та справа зовсім в іншому... Офіційна незалежність, яку ми отримали в 91-му, не означало, що ми вже реально маємо її! Продовжували виборювати крок за кроком кожного дня наче заново... Зрозумій, з тих пір багато чого змінилося...

ЕММА. *(Впевненим тоном.)* Не думаю, що багато... Якщо у вас зараз війна...

ІННА. Та що ти можеш казати про нас?.. Ти ж зовсім нічого не знаєш про цю війну, і навіть, не хочеш знати, зате знаєш, що нам порадити!..

ЕММА. А що можна радити там, де йде війна? Швидше досягти миру!.. Не давати зброї, грошей на зброю... І вона закінчиться!..

ІННА. *(З обуренням.)* Боооже! Не можу повірити, що ти це мені кажеш?

ЕММА. *(Відверто.)* А що я такого кажу? Коли зараз в парку якісь двоє затіють бійку, ти ж не будеш вмішуватися?.. Яке нам діло буде до них? Вони поб'ються і розійдуться, і нема проблеми... Ні, я тільки за гуманітарну допомогу... Тому що, звичайно, люди потребують багатьох речей, їжі... І я навіть сама одного разу несла дещо на пункт допомоги Україні...

ІННА. І ти думаєш, що цей твій приклад доречний? У війні не дві людини б'ються, а дві сторони: агресор і той, хто захищається! І ми вдячні, що так вважає більшість ваших політиків, громадян... Не ми почали цю війну, не ми її хочемо продовжувати!.. То що, нам здатися?.. В нас нема іншої України, іншої землі... Ти, персонально, віддаси свій будинок, якщо його хтось незаконно заселить?.. Будеш з ним домовлятися, тим більше, якщо він і не має наміру повернути тобі його? Чи будеш боротися?..

ЕММА. Я піду в суд...

ІННА. *(Сумно.)* Ми ходили... і не раз... І що?.. *(Емоційно.)* Може, вже все і закінчилось би, якби нам одразу допомогли, якби ця допомога була така, як зараз, з перших місяців... Кажеш, ти тільки за гуманітарну? А яка різниця, чи нас уб'ють голодними, чи ситими?.. Я, як ти любиш казати, як персону, ніколи ніщо не просила для себе, але ж тут ідеться про цілий народ! Без допомоги ми, просто, перестанемо існувати!.. Ідеться про цілу країну! Європейську, до речі! Якій не повезло з диким сусідом-агресором! І коли наша країна, — боронь Боже! — впаде, тоді ВИ будете мати цього сусіда! І ще невідомо, що він зробить з вами, такими “сміливими”! *(Показує пальцями “в лапках”).*

ЕММА. А чому це ми не сміливі! Ми себе будемо захищати, можеш не переживати... Маємо засоби...

ІННА. Чому треба чекати цього?.. І чи не ви весь час заявляли, що для вас свобода, незалежність — понад усе! Вона у вас що, тільки для домашнього вжитку?.. Хіба ті, хто зараз бореться за свободу, помирає за неї, не заслуговують допомоги, щоб не вести таку криваву боротьбу голими руками?..

ЕММА. Ти не узагальнюй. Я маю право на свою думку... В моїй країні теж проблем вистачає... І в мене особисто є свої проблеми...

ІННА. Не люблю цю фразу, але це саме той момент, щоб сказати: “Мені б твої проблеми!..”

ЕММА. Чого ти так розійшлася? Я ж спокійно слухала твою думку щодо фемінізму, з якою ти не згідна... Вам, українцям, треба навчитися прислухатися до думки інших... Наступного тижня буде маніфестація за права жінок... Йдем зі мною, відчуєш атмосферу, справжній жіночий дух...

З глибини парку доносяться жіночі крики, спочатку ледь чутні, а потім все голосніші. Жінки прислухаються.

ІННА. *(Схвильовано.)* Здається, хтось кричить... Якась жінка...

ЕММА. *(Байдужим тоном.)* В парку часто хтось кричить...

Крики стають все дужчими.

ІННА. Ні, я таки піду подивлюся... *(Встає і йде.)*

ЕММА. *(Їй вслід.)* Та яке тобі діло до того?..

З глибини парку продовжують лунати крики, впереміж зі злим чоловічим голосом: “А ти чого припхалася сюди? Забирайся, бо теж зараз дістанеш!.. Всі ви однакові!..” і голос **Інни**: “Відпусти її, сволото!” Знову скрикує жінка і настає тиша.

ЕММА. *(Встає, намагається щось розгледіти в глибині парку. Виймає з сумки телефон, швидко набирає номер.)* Поліція! В парку бійка...

З’являється **Інна**. Поправляє одягу і зачіску.

ІННА. *(Емоційно, з обуренням.)* От же ж гад! Справжній мачист!.. *(До Емми.)* А ти чому не прийшла допомогти?

ЕММА. Я поліцію викликала... Це їхня справа... Он його ведуть...

Чується злий голос чоловіка: “Курва! Всі ви однакові! Дідьча феміністка!”

ІННА. Це він мені? *(Сміється. Зі здивуванням.)* Він назвав мене феміністкою!..

ЕММА. *(Невдоволеним тоном, іронізуючи.)* І не тільки так...

ІННА. Ну, особливих компліментів я й не чекала... А ти кажеш, тільки гуманітарна допомога...

ЕММА. До чого тут це?

ІННА. Бо за твоєю теорією треба дочекатися, поки все закінчиться без втручання, і потім принести потерпілим одягу, нагодувати... До речі, це все тій дівчині зараз потрібне, бо її плаття перетворилося в шмаття і, як мінімум, горнятко кави було б для неї не зайвим... Але ж просто чекати, доки цей покидьок закінчить її гамселити? Плаття і кава могла вже нікому і не знадобитися... Він же міг запросто вбити її... навіть, якщо й не планував... *(Зі здивуванням і страхом в голосі.)* Скільки в його очах було ненависті, безумства!.. Нііі, не можна спокійно чекати, сподіватися, що прийде хтось інший, — та ж поліція чи хтось іще — і допоможе... Мала надія, що тому, хто чинить таке беззаконня, раптом набридне це робити, чи він втомиться... Треба допомагати в потрібний момент... доки не пізно!..

ЕММА. І ти не боялася?

ІННА. А в мене був час?

ЕММА. Мені цікаво, чим ти його вирубила?

ІННА. *(Здвигає плечима, усміхаючись.)* Сумкою...

ЕММА. Ти що, каміння там носиш?..

ІННА. Та ні... *(Усміхаючись.)* Книжка...

Інна виймає з сумки книжку, показує **Еммі**.

ІННА. Диви, яка красива назва — “Жива плоть любові”... *

ЕММА. *(Щиро сміється.)* Тобто, ти його покарала “любов’ю”...

ІННА. Я б сказала “задля любові”... *(Емоційно.)* Ми все маємо робити задля любові... Особливо, якщо треба допомогти комусь... Жінці, яку ображає такий ось мачо... *(З твердістю в голосі.)* Чи тим, хто бореться за свободу, за свою землю... Таке не може бути проблемою тільки когось одного!.. Сьогодні воно торкається інших, а завтра наздожене тебе...

ЕММА. *(Байдужим тоном.)* Це все філософія...

ІННА. Це життя! В твоїх серіалах ти таке бачила? Хоча, там ще й не таке побачиш... Але ж ось як воно може бути насправді... Уф!.. Не віряться, що це все зі мною... *(Береться в боки.)* Навіть не було часу в боки взятися... *(Сміється. Через мить з ентузіазмом.)* А давай повернемося знову в це кафе... Щось захотілося того смачного кавового шумовиння...

ЕММА. Давай... Думаю, тобі зараз не завадило б і чогось міцнішого...

Рушають. Раптом **Інна** зупиняється, клацає пальцями, наче від якоїсь великої здогадки. Зупиняє на мить **Емму**.

ІННА. *(Змовницьким голосом.)* Може, ще застанемо там того джентльмена!.. Ну, того, що так елегантно: раз — і під стінку... і ось так головою... *(Демонструє легкий уклін головою. Жартівливим тоном.)* Ну, от не можу його забути!.. *(Поправляє зачіску.)* Як моя зачіска?..

ЗАВІСА.

Червень, 2024. *Lugo*

* “Жива плоть любові” (“Amor en carne viva”) — колективна збірка галісійських поетів (координатор: José Eztévez López, Galicia, España), в якій брала участь і авторка п’єси.

